

LA VEU DE CATALUNYA

DIARI NO POLÍTICH, PERO CLÁ Y CATALÁ

NÚM. 22.

BARCELONA.—DIVENDRES 20 D' AGOST DE 1880.

PAG. 157.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ.—Llibreria de Teixidó y Parera, carrer del Pi, 6.

SANTS DEL DIA.—Sant Bernat y Felibert.—QUARANTA HORAS.—Iglesia de Sant Pere de las Puellas.

Espectacles.

TEATRO DE NOVELTATS.—Companyia de sarsuela.—Lo diumenje vinent per la tarde y nit lo tan celebrat drama lírich en 3 actes, *El anillo de hierro*, en qual desempenyo hi pendrá part la distingida primera tiple donya Rosa Alba.—Entrada 2 rals.—Se despatxa en contaduría.

TEATRO ESPANYOL.—Companyia d' ópera italiana.—Avuy no hi ha funció per donar lloch al ensaig de la ópera *Lucia*, que se executarà demá dissapte.—Se despatxa en contaduría.

TEATRO TIVOLI.—Avuy á dos quarts de nou, Primera representació en aquesta temporada del popular espectacle en 4 actes y 14 quadros *Lo Relotje del Montseny*, en qual obra debutará la primera bailarina la senyoreta Emilia Nardini y tot lo cos coreogràfic; posada en escena ab las 14 magníficas decoracions degudas al pinsell del reputat pintor don Francesch Soler y Rovirosa y exhornat ab nous balls quals serán presentats ab riquissims trajos.—Entrada 2 rals.

Demá dissapte, *Lo Relotje del Montseny*.—Se despatxa en contaduría.

BON RETIRO.—Avuy á dos quarts de nou.—Societat Elisson.—Un matrimonio político.—Estreno de *Del ball al bany*.—Ball, *Un ramo de azucenas y Vots son triunfos*.—Entrada UN RAL Y MITX.—No 's donan salidas.

PRAT CATALÁ.—Avuy, á dos quarts de nou.—Concert per la reputada xaranga de casadors de Figueras.—Entrada 4 quarts.

CIRCO EQUESTRE BARCELONÉS DE ALEGRIA Y CHIESI.—Plassa de Catalunya.—Avuy á dos quarts de nou, segona presentació del clown Pinta y son burro Marco, prenenhi part además los inimitables germans Dare y 'Is noys Elliott.—Entrada 3 rals.

Reclams

Colegi de Sant Ildefons

COPONS, 7, BARCELONA.

Primera y segona ensenyansa.—Ensenyansa mercantil completa.—música.—Dibuix.—Gimnástica.—Carreras especials.—Idiomas.—Professorat numerós y escullit.

Espaciós é higienich local. Métodos especials d' ensenyansa.

GRANATE

fi, montat en or. Gran baratura en arreadas, medallons, y anellas última novetat. Basar Parisien, Rambla del Centro, 35, al costat del Passatge de Bacardí.

Joaquim Ortiz

L'únich mestre que ab 8 llicions ensenya de ballar pera sortir d' un compromís y ab altres tantas la perfecció de ballar en un saló. No hi han classes generals.—Hospital, 96, pis primer.

RELOTJES

Nou y variat assortit en remontoirs desde 2 duros un. En nikel máquinas garantidas per 5 anys, desde 4 duros. En plata desde 5 y en or de lley desde 18 duros. Basar Parisien, Rambla del Centre, 35, al costat del Passatge de Bacardí.

VENEREO.

Sa curació es prompta, radical y segura, sense mercuri, copaiva ni altres preparacions perjudicials, per medi del AIXEROP ANTI-VENEREO DEL Dr. CASASA.—Purgacions, llagas, buhons, dolors, estrenyiments; i venéreo, en ti, en totas las sevas formas, per crónich que siga, se cura prompte y bé ab aqueix inimitable Aixerop, exclusivament vegetal.—Vegis lo prospecte.—Dirigirse al Dr. CASASA en sa GRAN FARMACIA, plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

METALL

BLANCH GARANTIT.—Rich y abundant assortit ent tota classe d' objectes pera us domèstich, fondas y cafés.—Especialitat en cuberts desde 2 rals parell. Basar Parisien, 35, Rambla del Centro al costat del Passatge de Bacardí.

HERPES,

sarna, escròfulas y demás humors, aixis interns com externs. No descuidar que 'l Rob antiherpètic de Dulcamara compost del Dr. Casasa, es l'únich que 'ls cura radicalment, sens que may donguin senyal d' haber existit.—Vegis lo prospecte.—Unich deposit.—Gran Farmacia del doctor Casasa, plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.



LA EMPERATRIZ
3 ESCUDILLERS BLANCS 3.

GOS PERDUT

Dimecres cap al tart, en lo Passeig de Gracia va perdrens un gosset encare cadell, que te una pota blanca. Gratificarán son retorn en lo carrer de Salvadors, 13, entressol.—De 1 á 3 de la tarde.

VERMOUTH DE TORRAS.

Aqueix ví, lleugerament amarch, pro d' un sabor agradable y d' un aroma exquisit, está compost ab plantas sumament medicinals y salulíferas.

Es tónich, estimuland y anti-nerviós, y convé particularment, barrejat ab aigua, als convalecents, á las personas débils y nerviosas, als que pateixen del ventrell, dolors de cap, etc., etc. De venda en las principals farmacias y en casa de son autor

Rambla de Sant Joseph, n. 9.

FREIXA METJE

ESPECIALISTA

en sífilis, venéreo, esterilitat é impotencia.

Consulta de 12 á 2 tarde y de 7 á 9 del vespre.—Cadena, 6 bis, principal.

Economia domèstica.

PREUS corrents á la menuda dels articles de consum domèstich, en los mercats de Barcelona en lo dia d'ahir.

Carns y despullas sense variació. (Publiquem los preus en los números dels dijous y diumenjes)

Peras camosinas	á 5 y 6 quarts	la lliura.	
Pebrots	á 1 quarto un.		
Patatas.	á 2	id.	id.
Sigrons	á 4, 6 y 8	id.	id.
Peras piconas, las bonas	á 2	id.	id.
Id. Mascarolas	á 3 y 4	id.	id.
Tomatechs de Mataró.			
De pera á 4 y 5 pessetas	quintá.		
Ensiam,	1 un quarto.		
Ous del país	á 5 rals	la dotzena.	
Id. estrangers	á 4 rals y mitx	id.	
Raim moscatell	á 5 quarts	lliura.	
Préssecs los millors	á 2 y 3 quarts un.		
Taronjas	á 12 y 14 quarts	dotzena.	
Monjetas tendras Tarragoninas	son las millors; petitas	á 4 quarts	lliura.
Id. id. de las grossas	á 2 y	id.	id.
Id. id. rénegas	á 2 y 33	id.	id.
Alberginias	á 2 1 y 2 quarts	una,	
Figas flors	á 6 quarts	dotzena.	
Cols	á 1, 2 y 3 quarts	una.	

Pescaterias.—*Mercat del demati.*—Molt assortit de peix de varias menas y á preus comodats 'l llus 's venia á 28 quarts la tersa; molls y congria á pesseta móllerá á 3 rals; tunyina y barats á 14 quarts; boga á 12 y sardinetá á 8 també 's ha venut peix anomenat emperadó á 12 quarts la tersa.

Mercat de la tarde.—Llus á 24 y 26 quarts la tersa; molls á 30; tunyina á 14; boga y saító á 12 y xanguet á 10.

Barcelona

Sessió de la Junta municipal de Associats.

Ahir á las quatre de la tarde s' obrí la sessió, baix la presidència del senyor arcalde.

Llegida y aprovada l' acta de l' anterior, lo senyor secretari, que ho era don Bruno Riambau y Cortecans, doná lectura de la memoria explicativa de la lley de pressupostos municipals que han de regir durant l' any económic de 1880 á 81.

Acte seguit, y avans d' anar á aprobar cap article, lo associat senyor Domenech demaná la paraula per una qüestió prèvia, y era que, essent ells nombrats com á individus de la Junta municipal de 1879 á 80 volia saber si era legal ó ilegal que prenguessen acorts sobre uns pressupostos que no son per l' any pera l' qual foren nombrats y molt mes quan los articles 180 y 181 de la lley municipal diu que incorren en responsabilitats, á la que no voldria en cap manera incorre, sobre tot faltant á la lley. Proposá lo senyor Domenech que 's resolguí si los associats estavan ó no constituïts legalment, en qual cas demanava á la Junta municipal que protestessin.

Lo senyor Pujol y Fernandez digué que respectava los escrúpols del senyor Domenech, mes que faria llegir una comunicació del senyor governador en la que veuria que legalment estavan constituïts.

Se passá á llegir la comunicació aludida, per la que 's veu que lo governador deya al Ajuntament en fetxa del 6 d' Agost que la lley deya, que en cas de no haver elegit la nova Junta hi havia de haver l' anterior.

Torná á pendrer la paraula lo citat senyor Domenech, dihent que no creya que 'l governador pogués reformar la lley y que afirmava y creya que no podia pendrer cap acort sobre una Junta que ja no existia desde 'l Juriol, puig ja havia acabat lo plasso que se 'ls hi designá al nombrarla. Acabá demanant que constés sa protesta y que jutjava que 'l governador no podia modificar la lley municipal.

S' adheriren á lo dit per lo citat senyor los associats senyors Villegas y Salasentada.

Lo senyor Durán, Cabot y Pujol y Fernandez procuraren convencer als citats associats que estavan constituïts legalment, mes com lo que volian aquets era que 's consignés en actas sos dupletes, se terminá aquest incident fentho aixís.

Altre qüestió prèvia presentá lo citat senyor Domenech y fou: que la lley prevenia que en la reunió hi haguessin tants regidors com vocals associats, á fi de que 'ls vots estessin equilibrats, y que ell tenia entés de que entre 'ls últims n' hi havian vuit de morts y sis que no 's trovan ni s' han trovat may, per lo tant que no estavan ben constituïts puig no tenian igualtat d' armas ni medis per combatre.

Contestá l' Arcalde primer dihent que 'ls associats nombrats per sorteig havian sigut invitats tots y que ell no podia saber si s' havian mort ó no.

Rectificant lo senyor Domenech, li digué que l' article 67 de la lley municipal prevenia aquest cas dihent que si n' hi han de morts se han de omplir las vacants per sorteig. Afegí que no s' habian avisat á tots los associats puig sabia del cert que al vocal don Joan Raurich res se li havia dit.

Rectificá á sa vegada lo senyor Durán y després de haber parlat los senyors Pujol y Fernandez y Villegas, s' acordá passar á la ordre del dia, com aixis se va fer, aprobantse diferents articles del pressupost d' ingressos, limitantse sols á votar en contra los senyors regidors, Cabot, Escuder y Roca y los senyors Associats Domenech y Villegas, mes al arribar al que tracta de la guardia municipal, lo citat senyor Domenech presentá una proposició en la que deya que 's reduhis á la meytat la cantitat consignada en dit article, reduhint també per lo tant lo número d' individus de aquell cos.

Prengueren la paraula en contra los senyors Pujol y Fernandez y Durán quins feren veurer las inmensas dificultats que reportaria lo disminuhir aquest cos dat lo perímetro de Barcelona, dels molts y molts robos que 's cometen y dels serveys que presta.

Lo senyor Domenech apoyá sa proposició dihent tant sols que ell demanava aquesta rebaixa pera que quant se discutissin los ingressos no 's trovessin en que de totas maneres s' hagués de completar lo total, essent aixis que ell volia treurer un arbitri.

Aquesta proposició fou votada nominalment y reixassada per 50 vots contra un.

Després d' haver aprobat alguns capituls mes lo senyor Domenech demaná que s' acordés prorogar la sessió per un altre dia dat lo adelantat de la hora y per haver transcorregut ab accés las horas de reglament.

Era un quart de nou.

Mort sensible. — A las continuas morts ocorregudas d' algun temps á ne aquesta part, mostra evident de las pèrduas que van sufrint las lletras, las arts y las ciencias, debem avuy afegir la del distingit catedràtic que havia sigut de Teoria é Historia y Bellas Arts y director d' aquesta escola en Barcelona, lo senyor don don Joseph de Manjarrés. Dit senyor contaba una edat bastant avançada, pero gosaba de molt bona salut, quan una repentina y curta malaltia nos ha arrebatat de cop son clar talent y sas envejables qualitats personals.

Lo senyor Manjarrés havia prestat molts bons serveys á Barcelona. Estant d' oficial de la Secretaría de la Diputació provincial, fou un dels que treballaren ab mes empenyo pera la instalació de la actual Casa de Maternitat y Expòsits.

Ja en sa càtedra, que guanyá per oposició, demostrá un zel extraordinari per la ensenyansa, introduhint en ella tots los medis auxiliars pera donar á conèixer á sos deixebles las teorías estéticas y la historia del Art en totas sas épocas. En la premsa publicá també molts treballs notables sobre Pintura, Esculptura y Arquitectura á mes d' algunas obras que avuy son de text, demostrant en tot uns coneixements no comuns.

Perteneixia 'l difunt á la Comissió provincial de Monuments històrics y artís-

tichs y era individuo de las reals Academies de la Historia y de Sant Fernando, sóci de número de la de Bonas lletras de Barcelona y caballer de la ordre de Carlos tercer.

Sa mort contém que será molt sentida tant en Barcelona com fora d' ella, puig contaba ab numerosos y bons amichs en totas parts.

Avuy te de verificarse la conducció del cadávre al cementiri. Acompanyém á sa desconsolada familia en son just dolor.

Un nou obsequi al senyor Carreras. — Avans d' ahir alguns sócis del Ateneo Barcelonés obsequieren al nostre amich, senyor Carreras, ab un banquet en la Fonda Peninsular, per sa brillant campanya en la qüestió del *As d' oros*. Al destaparse 'l *champagne*, se pronunciaren diferents brindis per alguns dels comensals, que nosaltres no podém extractar, dada la índole del nostre Diari y 'l caràcter polítich que tots ells revesteixen.

Companyia de sarsuela en Novetats. — Desde 'l diumenje vinent treballará en lo teatro de Novetats una distingida companyia de sarsuela, composta de las senyoras donya Rosa de Alba y donya Pilar Vidal y dels cantants senyors Carbonell, Miquel Gimenez, Soler, Alá y Joseph Gimenez, la qual ha sigut contractada per l' empresari d' aquell teatro senyor Ignaci Elías.

Com á director d' orquesta hi figura lo nostre amich senyor Enrich Martí. Segons nòcias se verificará la primera funció executantse *El anillo de hierro*, sarsuela que obté sempre un éxit satisfactori.

Sortida. — Ahir sortí de Barcelona una comissió de la Associació d' excursions Catalana, pera concorre á las excursions y banquet que tindrán lloch en Luz y Gavarnic, ab concurrencia de quatre societats similars: lo Club Alpí Francés, la Societat Ramond, la Associació d' excursions Catalana y la Catalanista de excursions científicas, francesas las duas primeras y catalanas las segonas.

Tindrém al corrent á nostres lectors de quant fassin los excursionistas.

Ateneo Igualadí de la classe obrera. — Aquest centro está repartint las targetas d' invitació pera la distribució de premis del certámen literari organísat per ell, qual festa tindrá lloch en Igualada lo dia 26 del actual.

Mágica popular. — Avuy com varem dir l' altre dia, se reproduheix en lo Tivoli «Lo Rellojje del Montseny, sarsuela que varen escriure fa dos anys los senyors Campmany y Molas y que te música del mestre Manent, segons nòcias, además d' haber sigut renovadas las decoracions. s' han construhit nous trajos representant las estacions del any, rellotjes despertadors ambulants y una reproducció en gros del negre de certa rellotjeria.

Acció meritoria. — Ahir dematí en la pedrera de Montjuich, una de las barinadas disparadas tirá una pedra als peus d' un treballador ferintlo de gravetat.

Trovantshi present lo municipal número 249, nomenat Francisco Costa Arguelles, vegé que 'l ferit no podia caminar gens y no habenthi cap carro pera trasportarlo, se 'l carregá á coll portantlo

al demunt fins al carrer del Parlament ahont per casualitat trová un carro, y depositantlo allí, lo feu conduhir á la casa de Socorro pròxima, en la qual se li practicá la primera cura.

Si 's calcula la distancia que hi ha de la pedrera al carrer del Parlament se comprendrà la abnegació del citat municipal, al qui felicitem de cor.

Caricatura.—Habem vist la lámina que aquesta setmana publicarà «L' As de oros», qual pensament creyém se farà simpátich tan per lo ben concebut com per son desarrotllo. Es una especie de profecia sobre 'l toisó que 's tracta de regalar á cert personatge polítich, parodiant aquell adagi catalá: «Del ou al sou; del sou al bou y del bou á la forca».

Tentativa de Robo.—A la matinada d' ahir tornaban de la gran reunió de Tremp variats tartanas, quan al arribar la primera al punt situat entre San Salvador y Cumiols, van sortirli quatre lladres intimantli que 's deturés. Per fortuna los de la tartana, que eran de Balaguer, anavan armats y van respondre á la amensassa disparant alguns tiros, que van posar en dispersió als lladres, y al moment va acudir una parella de la Guardia civil. Al arribar las altars tartanas va reconeixer lo terreno y va trobarse un punyal ó ganibet ab veyna de llauna, que se suposa havian deixat abandonat los lladres.

Sobre 'l certámen de Vallvidrera.—Sense feros solidaris de son contingut, insertém á continuació un sueltó que 'ns ha remés un de nostres subscriptors.

«Havem vist en lo número del dimars prop passat una pregunta sobre lo succehit en aquell certámen, y no podem menos de treurer de dubtes al preguntant, ja que va succehir ni mes ni menos lo següent:

Que 's van adjudicar dos premis, consistents en un *got d' argent y un autógrafo de 'n Serra ab march d' argent també*, á duas poesías que, sobre tot la segona, feya caure casi be las llágrimas cara avall: fins á tal extrem era seria:

Que 's van adjudicar dos *premis extraordinaris*, á las dos poesías humorísticas, *A un empantano y Nou paradís terrenal*, las quals, en lo sentit de quants varen assistirhi, y per estar completament dintre del cartell mereixian los premis antes-citats, adjudicats á duas poesías serias, que de cap modo podian premiarse, ja que dissonavan completament del modo com estava redactat lo cartell.

Y, finalment, que no sabém qui ha faltat mes en aquesta qüestió, si qui va tirar poesías serias á un certámen semi-xabacá, segons lo cartell, ó 'l que las ha premiadas.

Y velshi aquí la resposta que tant desitjava aquell bon senyor.»

Un burro sabi.—Verdaderament ho es 'l que ab lo nom de Marco debutá ahir en lo Circo Equestre en companyia de son amo lo *clown* Pinta. Dit burro executa ab precisió tot quan son amo li diu, donant voltas á dreta y esquerra á una sola indicació y fins balla polkas y americanas.

Un ple complert hi hagué en dit local á pesar de ser dia de feyna. Los debutans foren saludats á sa aparició, durant sos treballs y al acabarlos.

Casas de Socorro.—Durant lo dia

de ahir sigueren auxiliats en las diferentes casas de Socorro dels districtes, los individuos següents:

Un aygader ab una contusió en lo costat esquerre, produhida per una mossegada de caball; una dona ab una ferida contusa en lo cap y contusió en lo brás dret per caiguda; un jove manyá ab una contusió en la munyeca causada en lo treball; un noy que caigué d' una paret y tenia algunas feridas leves; un carreter á qui la roda del carro li passá per demunt del peu y un noy que fou mossegat en la cama per un gos.

CIENCIAS, ARTS, BIBLIOGRAFIA, etc., etc.

Certámen del Ateneo de Sans.—Fallo del Jurat.—FLOR NATURAL. Número 52. Lo mitjer.—Lema: Esperansa.

RAM DE ROURE DE PLATA, *Ofert per lo Magnífich Ajuntament.*—Número 43. L' alsament del Llobregat.—Sense lema.

PERGAMI DE PLATA Y RAM DE LLORER DEL MATEIX METALL *dádiva de don Antoni Sedó diputat á Corts per aquest districte.*—Número 74. Sant Francesch á ca 'n Codina. (Traducció del Llobregat).

ROSA DE PLATA, *ofrenda de don Marian Puig diputat provincial per aquest districte.*—Número 54. La Beilesa. Sens lema.

RAM DE LLESSAMÍ DE PLATA Y OR, *ofert per lo Cassino del Centro.*—No s' adjudicá.

RAM ALEGÓRICH DE PLATA, *regalo de la Societat coral EL PORVENIK DE SANS.*—Número 42. La mitjdiada. Lema. Lo Sol es vida.

ESCULTURA DE BARRO, *dádiva de son autor don Joseph Campeny.*—Número 62. Fantasía. Lema: Expecto resurrectionem.

PLOMA DE PLATA Y OR, *Regalo de la Redacció de «El Progreso».*—Número 36. Las tragedias de Balaguer. Estudio crítico-literario.

ESTATUA DE MINERVA, *ofert per l' ATENEO DE SANS.*—Desert.

PLOMA DE PLATA, *dádiva del ATENEO DE LA CLASSE OBRERA.*—Número 113. Ventatjas morals y materials de l' Associació de la classe obrera. Lema: Quereis que el obrero etc.

UN EXEMPLAR LUXOSAMENT ENCUADERNAT DE LA OBRA «LA EDUCACION DE LA MUJER».—No s' adjudicá.

UNA COLECCIÓ D' OBRAS CIENTÍFICAS.—Número 34. Unitat y equivalencia de las forsanaurals. Lema: Qui llengua te, á Roma vá.

Publicació mensual.—S' acaba de publicar lo número 21 del «Butletí de l' Associació d' excursions Catalana», contenint la próroga del concurs anyal d' aquella corporació; l' extracte de la conferencia onzena d' enguany, donada per don Valentí Almirall sobre una excursió al Etna; l' extracte d' algunas excursions darrerament practicadas; la continuació de las costums de la vall de Baresges, per lo baró de Saint Saud y una curiosa «Noticia de algunas trovallas arqueológicas fetas en lo districte municipal de Vilanova y Geltrú, ab ocació dels treballs de construcció del ferro-carril de Valls á Vilanova y Barcelona», adornada ab dos grabats.

Del mateix periódich copiém la següent noticia: «Expedició á Vallfogona de Riucorp.—Segons noticias que habem rebut, se tracta en Lleyda de organisar una expedició á dit poble, ahont se celebrarán un funeral y una vetllada literaria en honor del célebre doctor Vicens Garcia, prenenthi part alguns de nostres consocis.»

Sabém que dintre poch eixirá á llum lo número 22 de dit periódich.

LA MISTURA PERA TERCIANAS DE JAYNE pera curar las calenturas, las febres intermitents y remitents, etc. Aqueixas enfermetats penosas están molt generalment desarreladas per aquest remey quant se 'l pren seguint á la lletra las instruccions.

TRACTEU PROMPTEMENT, LOS FLATOS, DIAR

REA, disenteria, cólera-morbo y las debilitats de istiu, ó tota enfermetat intestinal, ab lo Bálsam Carminatiu del doctor Jayne de Filadelfia, y obtindréu alivio rápit y segur.

PERA ALIVIAI PROMTE L' AUFECH PROBEU l' Expectorant del Dr. Jayne de Filadelfia, que obra promptement, vencent la contracció convulsiva dels conductes respiratoris y causant la evacuació de las mucositats que 'ls embrassan. Pera la tos ferina y ronquera, aquest medicament es igualment beneficiós, mentres que pera todas las enfermetats pulmonars y bronquials, es tant un paliatiu com un curatiu y un segur y prompte remey pera tota tos y costipat obstinat.

Catalunya.

Reus, 18.—Tres obrers que treballaban ahir en la renovació de la fatxada d' una casa, caygueren de la bastida posada al efecte, quedant ferits tots tres, l' un de gravetat.

—Los ajuntaments d' aquesta ciutat, de Tarragona, Valls, Montblanch y demás poblacions de la via de Lleyda, apoyarán los propósitos d' aquesta última provincia, á fi de que 'l govern resolgui la qüestió del ferro-carril del Pirineu Central per lo Noguera Pallaresa.

Tarragona, 18.—Avans d' ahir se verificá en la catedral un casament entre dos individuos de la rassa de Egipte, habent organissat una comitiva composta de tots los gitanos de la ciutat á peu y á caball, tirant en profusió confits y altras llepolias á tothom.

La gent que sortia á véurels era numerosa. —Passan de cent quaranta las composicions rebudas en la secretaria del *Bólit*, aspirant als premis oferts pe'l Certámen. Se diu que no quedará cap premi desert.

Fondo.

Per ser d' importancia en los presents moments la qüestió que en ell se tracta, publiquem á continuació lo següent article, que se 'ns ha remés.

LO FERRO-CARRIL DEL NOGUERA PALLARESA.

La qüestió, motiu de las presents ratllas, es altament important, no sols per la provincia de Lleyda que es la qu' está destinada á percibirse mes beneficis directament—en lo cas de que 'l projecte presentat sigui 'l preferit per los que manan—si que també per tot Catalunya; de modo y manera, que es obligació de tot bon catalá—ja no dihem catalanista—l' atendre á tota classe de miras conduhents á la realisació d' una empresa per tants y tants conceptes digna d' eser portada á bon fi y terme. No perquè nosaltres siguem fills d' una de las principals vilas de la provincia, per' ahont ha de passar lo ferro-carril, vol indicar que la nostra tasca en aquest moment sigui ni poch ni molt interessada; es un be general de Catalunya, com acabém de dir, lo que á defendre venim, y 'ns mou á ferho aixís, l' anhel y 'l bon desitj que sempre 'ns ha animat per tot quan pugui proporcionar esplendor, riquesa ó gloria á la mare terra de la que 'ns honrem de ser fills.

Per tot lo mon se sent lo delirant crit de *avant*, en ideas, ciencias, arts, industria y comers; per tot arreu lo vigorós alé del progrés obra prodigis, verdaders prodigis, que 'ns fan adelantar á passos de gegant per la lluminosa via de la civilisació; las nacions mes endarreridas, pobres

satèlits d' altres radiants astres qu' escampant a doïjo lo foch de la idea, se fan un lloch entr' ellas a copia d' estímul, trevall y constancia; Catalunya ha sigut sempre la primera qu' ha donat la senyal aquí Espanya, quan s' ha tractat de surtir de la rutina, quan s' ha tractat de fer un esforç que probés a Europa, que las nacions de bona sava y que de nobles se precian, saben, quan convé, alçar lo cap altivol y resplandir en la mirada lo geni indispensable per intentar las mes colossals é increíbles empresas y termenarlas degudament.

Just y natural fora, donchs, que 'l govern comprenent tal rahó y atenent a la necessitat qu' avuy dia experimenta Lleyda d' una via directa a Fransa pe'ls Pirineus, que sembri a mans plenas pera 'llí ahont passí, animació, tráfeh, en una paraula, vida comercial, dongui la preferencia al projecte del ferro-carril del Noguera Pallaresa entre 'ls altres dos que se la disputan.

Lleyda es, de las quatre provincias catalanas—com deya molt be, fa poch temps un periódich—la mes pobre y desvalguda: es una vritat, pero es precis considerar que per aquesta mateixa rahó que salta a la vista, és absolutament indispensable donarli alas ab las quals se pugui posar dignament al costat de sas germanas, donarli espay per corre y rails que atravessin las sevas planas, boscos y montanyas. Trevallem, donchs, per los comuns interessos catalans, posémnoshi de ferm, procurant per tots los medis possibles, coronar lo projecte avuy en embrió, ab un acabament digne, propi de catalans y que sols s' alcanza ab perseverancia y energia. Víctor Balaguer, sino m' equivoco, ha dit—no recordo ara precisament ahont;—*l' engrandiment de las provincias, contribueix poderosament al de la nació*, del mateix modo que l' engrandiment de las parts, es per conseqüencia natural l' engrandiment del tót. Per acabar, me bastará ampliar lo pensament citat, dihent: l' engrandiment de Lleyda, resultant del ferro-carril de lo Noguera Pallaresa, será, si s' efectúa, una gloria per tota Catalunya y además, una gloria per Espanya.

FRANCISCO ROQUÉ.

FESTAS DE BÉLGICA.

La nació belga está celebrant entussiasmas y magníficas festas per recordar lo 50 aniversari de la seva independència. Lo poble en massa ha secundat ab ardor los propòsits y 'ls plans ideats per alguns patriotas, y precis es confessar que las festas son dignas d' un poble que ab son valor y decisió lográ veure realisats sos desitjos d' independència, de progrés, d' adelanto y de riquesas. Totas las forsas propias d' una nació viril s' han dessarrollat poderosament en Bèlgica; totas las manifestacions de la vida social han tingut lloch en aquesta nació, que es petita per sa extensió territorial, pero ocupa un elevat puesto en las nacions d' Europa per son amor al trevall y per sas conquistas en lo camí de la civilisació. Desde prop de dos mesos que la nació belga va recordant ab una série d' espectacles públichs los fets gloriosos del héroes del any 30. Se temia al principi que a algunas de las festas, las mes importants y mes características, no hi acudirian los

representants d' una gran massa de població, pera donárlashi d' aquesta manera un carácter, no nacional, sino polítich; pero aquesta idea fou abandonada, per compendre's que sería contraproduhent, y avuy pot assegurar-se que es la nació en conjunt la que festeja la fetxa del any 30.

Las duas Cámaras, Congrés y Senat, se reuniren en lo palau de la Nació, lloch ahont s' hi reuní la primera Assamblea belga; reunió, a la que hi debían concorre los individuos supervivents del govern provisional y del Congrés nacional. Tres solzament son los individuos, que habent format part del govern provisional se trobin vius actualment. Del Congrés nacional, format de doscents diputats, dinou han pogut arribar al dia d' avuy; ja poden suposar nostres lectors que en general tots aquestos individuos son octogenaris.

Una vegada reunits en la sala de lectura tots los individuos que forman las duas Cámaras, s' dirigiren a la sala de deliberacions, passant a ocupar la presidencia lo qui actualment presideix lo Senat. Se pronunciaren alguns discursos alusius a la fetxa que s' commemoraba y recordant las glorias nacionals; després de lo qual entraren en la mateixa sala y precedits per dos cuestors los *veteranos* que habém referit, es a dir, los individuos del govern provisional y del Congrés nacional del any 30. Anava al davant M. Carlos Rogier, y foren rebuts ab grans aplausos y picaments de mans, puig simbolisaban en aquell moment los fets que s' commemoran. Allí hi habia fraternisant en gran entussiasme la vellesa y la joventut, lo passat y 'l porvenir. Lo discurs que llegí 'l president del Senat no fou altra cosa que una enumeració dels trevalls que degueren executar y de las dificultats que degueren vence 'ls patriotas de mitx sigle enera.

Terminadas aquestas ceremonias y després d' un «lunch» en los salons de la presidencia, se dirigiren cap al Parque al objecte de visitar la Exposició Nacional. Una inmensa concurrencia acudia al lloch ahont s' habian donat tots los elements oficials; los delegats de las «communes» los condecorats ab la Creu «de ferro» y la Creu commemorativa del any 30, las diputacions de la guardia nacional, los delegats dels consells provincials, los funcionarios de diversos departaments ministerials y las antigas corporacions ab sas insignias y banderas; tots concorregueren al Parque per donar tota la solemnitat possible a la festa.

A las onze y precedits per la música del primer regiment de la guardia nacional, se posaren en marxa en direcció al palau de la Exposició, portant cada representació las sevas banderas, distingintse algunas per sa antigüetat, puig n' hi habia que portaban la fetxa de 1,695, de 1,793, de 1,424 y de 1,362.

Formabant part del corteig, además dels representants y delegats que havem referit, representants de las Universitats, del Tribunal de casació, Audiencias y Jutjats de primera instancia.

Tota aquesta serie de personas, notables en la política, arts, ciencias, comers, agricultura, industria, exercit, etc., se dirigeix al camp de las Maniobras arreglat en forma de hemiciclo, ocupant lo centro la tribuna real, colocantse a la dreta los

membres del cos diplomátich y a la esquerra los ministros de la Corona. Colocat tothom en la tribuna que ab anterioritat se li habia destinat, comensa la lectura dels discursos que s' dirigiren a son rey Leopoldo II, principiant lo president del Senat, seguit luego lo president del Congrés y molts altres que fora llarch enumerar, sent tots contestats per Leopoldo y ressonant luego totas las músicas, que tocant himnes patriótichs aumentaren l' entussiasme públich. Al acabar las músicas, comensá 'l desfile en mitx d' animats y vius aplausos.

En lo mateix dia tingué lloch una corrida de caballs, apareixent a la nit la ciutat profusament iluminada, demostrant tot aixó que las festas son verdaderament populars, per haberse fet cárrech lo poble de lo que per ell significaban.

L' animació de Bruselas solzament se pot compendre, reflexionant las molts exposicions que s' han inaugurat y recordant que 'l poble belga es un dels que marxan al davant dels pobles de Europa.

Correspondencias

de LA VEU DE CATALUNYA.

LA GRAN REUNIO EN TREMP.

Tremp 18 de Agost.

A la una de la tarde en punt d' ahir estaban ja tots los que portaban alguna representació en lo gran Saló-Teatro. Eran mes de dos cents cinquanta, que ocupaban los dos tersos del local, y l' altre ters, lo propi que 'l vestibul estaban plenissims de públich, que estava desitxós de no perdre ni una sola paraula de las que allí debían dirse.

La assamblea pot ben dirse que representaba tot lo pais. Per aclamació van ocupar la presidencia, a mes de l' arcalde de Tremp, los senadors y diputats a corts y provincials, servint de secretaris los senyors Morera y Grinyó, representants de la premsa de Lleyda. Los demás membres de la assamblea eran en gran part representants dels ajuntaments dels cinch partits judiciais mes directament interessats en lo camí de ferro, dels que pot ben dirse que ni un sol ne faltaba. Hi assistiren també delegats dels Ajuntaments, Diputació provincial e Institut de Tarragona, en quals credencials se fan oferiments de tota mena; del Institut, de la Societat d' amichs del Pais, de la delegació del Institut agrícola de Sant Isidro, del Centro catalanista de Lleyda, etc., etc. Respecte a premsa, a mes de la de Lleyda, hi habia representants de quasi tota la de Barcelona, de la de Reus, d' alguns diaris de Madrid, etc., etc. Hi assistia també lo ex-diputat senyor Santamaria (don Bartomeu), lo qui te desde fa alguns anys una autorisació per un camí de ferro per lo Noguera Pallaresa, pero sense subvenció del govern.

Oberta la sessió per unas pocas paraulas patrióticas y plenas d' esperansa del senador senyor Maluquer, y després de dar las gracias a la concurrencia lo nostre benvolgut amich, Angel Feliu, de Tremp, un dels incansables promovedors del acte, va usar de la paraula lo diputat per Lleyda, senyor Soldevila, parlant la nostra llengua catalana, y dihent que sols per cortesia a algun castellá com lo senyor Santamaria, allí present, s' habia inaugurat la sessió en llengua castellana.

Lo nostre amich y colaborador en Frederich Renyé, de Lleyda, anant mes enllá, va demanar que ja que l' acte no era oficial, se parlés sols en catalá, a lo que va respondre lo dit senyor Soldevila desde la presidencia, que si be preferia parlar en catalá, la cortesia exigia deixar a cada qual la llibertat de par-

lar en l'idioma que li fos mes fácil. Aquestes aclaracions foren rebudas ab grans aplausos, y desde allavoras va parlar generalment en catalá, dant l'exemple la presidencia.

Y aquí se 'ns ha de permetre un paréntesis. Sent com eran la major part dels oradors de la província de Lleyda y dels punts en que 's conserva la nostra llengua ab mes pureza, la discussió va sostenirse fins ab elegancia de forma, lo que fou una novetat per nosaltres los barcelonins. Si 'ls enemics del nostre parlar haguessin assistit á la assamblea de Tremp, obrant de bona fé, haurian rectificat la seva opinió infundada.

La discussió no va ser llarga, puig que per fortuna á tots los reunits los guiaba un pensament unánim. Al comensar, la mesa va proposar y la reunió acceptar que s'enviessin telégramas de saludo al Capitá general de Catalunya y al president del Consell de Ministres, al objecte de que 's vejés que Catalunya 's posa en actitud distinta d'Aragó y de Navarra, y que sense amenassar, obrará ab dignitat y energia. L'esperit de la reunió va condensarlo un dels oradors en la següent frase: «Si Aragó aménassa, Catalunya obra.»

Pero si la discussió no va ser llarga, va ser lluminosa, y la qüestió va tractarse baix tots los punts de vista. En lo camí de ferro del Noguera Pallaresa, no sols s'hi veyá una qüestió local ó interessant per la província de Lleyda, sino també d'importancia per tot Catalunya, y per las otras regions del llevant d'Espanya. Y no sols aixó, sino que remontantse alguns dels oradors, van demostrar entre 'ls aplausos de la concurrència, que la nova línea es no sols internacional, sino, per dirho aixís, intercontinental, puig que unirá lo cor d'Europa ab lo nord del Africa, facilitant lo pas de Fransa á la Argelia.

Pero si la discussió va remontarse, los acorts van ser molt pràctichs. Debia crearse una comissió, y va decidirse que 's formés de gent dels cinch districtes judicials de la província, com á mes directament interessats en lo camí de ferro, sens perjudici d'ampliarse quan fos necessari y s'hagués mogut la opinió de las demás regions que hi tenen també interés.

Acordat aixó, va procedirse al nomenament de la comissió, y per aclamació van resultar elegits per formarla, los senyors següents:

Per lo districte de Lláyda; don Mariano Quer y don Carlos Nadal. Suplents; Mustany y Sol.

Per lo de Balaguer; don Joseph Vila y Abril y don Francisco Alós. Suplents; Valls y Maluquer (don Agustí).

Per lo de Tremp; don Lluís de Cuenca y don Mariano Lladós, Suplents; Vives y Sostres.

Per lo de Sort; don Bonaventura Benavent (fill) y don Jaume Armadot. Suplents; Sempau y Pons.

Per lo de Viella (Vall d'Aran); don Francisco Caubet y don Joseph de Llorens. Suplents; Deó y Bernadeti.

Lo senyor Caubet, aranés entusiasta, va proposar que s'enviessin telégramas expressius al Ministre del interior, de Fransa, y als ingeniers Mrs. Decoble y de la Martiniere, que ab molt interés s'han ocupat del camí de ferro en projecte, y al acordarho la reunió va afegirshi al President del Consell de Ministres de Fransa, Mr. Freycinet.

Acaba son discurs, convidant á tots los presents pel dia de la inauguració del camí de ferro en projecte, á un esmorsar en la falda de «La Maledetta.»

Fet aixó va entrarse en la part mes positiva, y van arbitrarse medis y ferse oferiments. Per dar medis á la comissió gestora, va decidirse que 's fes un repartiment voluntari en tots los districtes interessats, equivalent al dos y mitx per cent de la contribució directa, y l'acort va ser pres per unanimitat. Van aixecarse luego los representants dels Ajuntaments de Lláyda, Balaguer, Tremp, Sort, Salás, y moltíssims altres que no van anomenarse, y van oferir destinar á la construcció

tots los fondos municipals de que poguessin disposar, y la major part d'ells la cessió gratuita dels terrenos que deguessin expropiarse. Aquest moment va ser lo mes solemne de la reunió. Després dels Ajuntaments, prengueren la paraula los diputats provincials presents y van oferir procurar que la Diputació adjudiqués al camí de ferro en projecte subvencions respectables.

Terminada aqueixa part de la sessió l'incansable Angel Feliu, va fer aprobar l'establiment d'una subcomissió auxiliar en cada districte judicial, com va aprobarse també que la comissió general gestora pugui nomenarse President d'entre sos membres ó de entre otras personas respectables.

Ab aixó, y després d'acordat enviar telégramas als senyors Cabezas y Page, respectivament diputat y President dels ingeniers espanyols de la comissió internacional, va declararse terminada la reunió en un discurs entusiasta del senador senyor Maluquer.

Tal va ser la gran reunió d'ahir, que será un fet notable en los anys de Catalunya,

Al vespre hi hagué funció en lo teatro, representant aficionats tres pessas en un acte y cantant «Los Pescadors» y «Los nets dels Almogavars», la Societat coral «La Lira», que ha organiat y dirigeix lo nostre corresponsal senyor Roure. Demá 'ns ocuparem de aixó, com del gran banquet que va á comensarse á l'hora de sortir lo correu.

Aquest dematí s'ha reunit ja la comissió gestora, y no sols s'ha constituït, sino que ha pres varios acorts. Sa organizació es la següent:

President honorari; senyor Maluquer.
Vice-president honorari; senyor Soldevila.

President efectiu; don Joseph de Vila, Alcalde de Balaguer.

Vice-president; senyor de Cuenca, Secretaris; Alós y Caudet.

Dipositari; Gomar.
Va á sortir lo correu.

V. A.

Habana 24 Juliol 1880.

Apreciable Director: Per fi aquesta ciutat ha sortit de la tutela en que la tenia la *Compañia Española del alumbrado por gas*; ja la nova empresa, es á dir, la «Habana Gas-Light Company» ha comensat á donar gas á sos consumidors, de lo qual n'ha sortit la competencia y ab aquesta ha vingut la rebaixa de preus. La empresa vella tenia ab los seus consumidors totas las exigencias que podia y los tractaba á baqueta; pero en quant vejé que la nova posava las sevas canyerias per los carrers de la ciutat, rebaixá'l preu de 5 duros per millar de peus cúbichs á 4 duros y ara que la nova dona gas á 3 duros 65 per 100 ve la vella y diu; donchs jo 'l dono á 3 duros y 114; pero solzament en los carrers ahont te estesa canyeria; en los altres no s'ha fet la tal rebaixa. Lo gas de la nova empresa es molt mes clar y asseguro sense por d'equivocarme que per tots los carrers ahont dongui alumbrat aquesta, la empresa vella 's quedarà sense consumidors, efecte de la gran antipatia que 's creá ab sos preus tan alts y lo malament que tractaba á n' al públich. De totas maneres la nova companyia americana ha fet un gran be á la ciutat; porque 'ns dona millor gas á preu mes baix y ha establert la competencia que sempre será favorable al públich.

Ja habém entrat en la canícula; pero encara que 'l calendari no 'ns ho hagués dit, ho podriam coneixe per l'estat d'excitació en que están los ánimos, porque de pochihs dias á n' aquesta part sembla que s'ha fet de moda 'l desafiar; puig segons públicas veus diuhen, lo dissapte passat per una qüestió de galanterias se desafieren dos joves de la societat elegant. Lo desafío fou á sabre y á mort, pero va terminar inutilisant un dels dos á son contrari de la má dreta; no fou total res. Lo dijous al dematí ne tingué lloch un

altre entre un jove del comerç y un oficial de caballeria (pero aquet fou mes célebre per lo seu final), també per qüestió de faldillas; fou á sabre y á mort; lo jove va partir al militar dos dits de la má dreta; al veurer's lo militar inutilisat, agafá lo sabre ab la esquerra, pero 'ls padrins varen impedir que seguissin; segons se diu, per avuy dissapte n'hi ha altres dos de pendents; l'un entre un dels padrins del ferit en lo desafío del dissapte, ab lo vencedor. L'altre sembla que també es á sabre y á mort, entre dos joves d'aquesta ciutat. De manera que s'han portat á cap dos desafios, sense mes resultat que petitas esgarrapadas, quedantne pendents altres dos. Los francesos 's barallan per qüestions polítiques y lo jovent d'aquí per faldillas; de tot mon cor los compadeixo, no crech que valguin la pena las donas d'exposarse un á morir.

Ja saben que está sofocada la insurrecció, puig está reduhida als restos de la partida Calixto Garcia que conta ab mols pochihs homens. Sembla que s'han fet alguns presoners d'aquesta partida. Están tranquils fins aquells departaments en que la guerra fou mes forta, y per totas parts se fan esforços per aixecar lo pais del estat de miseria en que l'ha deixat la guerra; per fi s'ha comensat á fer la carretera de Gibara á Holguín, desitjant tothom que aquesta sigui 'l comensament y segueixin otras moltes que 's necessitan; porque no hi ha cap dubte que la isla necessita comunicacions.

També s'ha fundat en Puerto Príncipe un banch hipotecari, gracias al empenyo y á la iniciativa del general Blanco que per fi va á veure colmats los seus desitjos, puig que s'ha reunit lo capital y en aquestas horas deu estar ja funcionant; comprenent la utilitat que pot reportar, se tracta en Matanzas y la Clara de fundarne un altre en cada població y tan de bó que 's realisessen dits projectes!, per lo molt que poden ajudar á la agricultura que tant ho necessita despres de las passadas calamitats.

Com efecte dels mesos en que estém, poca animació se nota en lo nostre mercat de sucres, apesar de que en aquesta desena s'ha fet algun cargament per Espanya á causa de la rebaixa de drets que per fi s'ha concedit als sucres á sa importació en la Peninsula. Veurém si aquesta animació se desperta y la nostra abatuda marina te un punt mes ahont anar carregar en sos viatjes de retorn.

L'or poca variació ha tingut en la desena, aixís com tampoch los cambis.

L'or espanyol de 116 3/4 á 117 per 100 P.^o Londres 60 dlv. 18 1/2 á 19 per 100 P.^o Fransa 60 dlv. 4 á 4 1/2 per 100 P.^o Alemania 60 dlv. 2 1/7 á 2 3/4 per 100.

Lo Banch Espanyol de la Habana ha baixat lo tipo dels descomptes en bitllets de Banch á 4 per 100 anyal hasta 3 mesos y 6 per 100 passant de 3 mesos.

No vull despedirme sens dirli que he tingut la satisfacció de veure lo primer número de la «Ilustració», francament com que tot lo que acredita 'l moviment que nostre pais está fent en sentit catalanista, m'entusiasma y m'agrada; no puch menos de saludarla y desitjarli que visca molts anys y que avans que tot siga bon catalá.—Un catalá.

Madrid 18 d'Agost.

Duas vacants hi han en la Academia espanyola: las produhidas per la mort dels senyors Ayala y Hartzembusch, y fins al present corren tres noms pera ocuparlas; los candidats son los senyors Menendez Pelayo, Castro y Serrano y Echegaray.

Es sabut lo criteri dominant de la revellida corporació y no 's dubtós saber qui d'aquets tres obtindrà la plassa que s'hagi de concedir primerament.

En Menendez Pelayo es un jove que encare no es major d'edat; pero té una gran memoria, una sólida instrucció y uneix á aquestas condicions la mes sobressalient, la mes estimada per la Academia; es ultramontá

Pertenesqué á la Juventut Católica y alcansá la cátedra de literatura de la Universitat central, fent una lley lo comte de Toreno que disminuía la edat pera pendrer part en las oposicions. Ha publicat alguns treballs crítics, pero 'l llibre que li ha donat fama entre 'ls carlistas, á mes de sos discursos en la Juventut Católica, es la *Historia de los ortodoxos españoles*, en la qual se manifesta profundament reaccionari, enemich sério de la civilisació moderna y panegirista dels errors y preocupacions de la Edat Mitxa.

De l' Echegaray no cal parlarne: es ben conegut per la fecunditat y valentia de son númen poétich. habent intentat produhir en l' art dramátich la revolució que tan necessaria va fentse. Té una imaginació brillant, de vol portentós, es matemátich y físich y maneja 'l castellá ab talent... pero es demócrata.

Don Joseph Castro y Serrano no es tan conegut. Va escriurer aquells célebres articles de *La Epoca*, quant se inaugura 'l Canal de Suez, 'ls quals se llegian ab tant gust perque describian admirablement la vall del Nilo, inventant viatjes á las cataratas del Alt Egipte, pintant ab vritat y colorit las costums dels naturals. Ha publicat també notables articles crítics y las *cartas trascendentals*, que tenen tanta novetat per la manera de tractar las qüestions de filosofia, política y moral. No es ultramontá.

Entre aquestos tres senyors es inútil dir que l' elegit será 'l senyor Menendez Pelayo. Diuhen que no creará res; pero sab de memoria tots los autors llatins; es orador de profit y es dócil als consells dels bisbes.

Aquest senyor farà un bon paper al costat del traductor del Dante, d' en Cañete y altres regeneradors de la poesia castellana en la que *fixa, limpia y dona esplendor*.

Dech advertir als lectors que al parlar de reaccionari, demócrata, etc., me refereixo sempre á la literatura y á la ciencia, es á dir, als principis, sense tocar per res á la política palpitant.

Mataró 18 Agost.

Lo meu objecte, al pendre la ploma, no es donarli noticias de sensació, que aqui no abundan. Es exclusivament per donarli compte de lo que passa respecte al joch. La autoritat local aparenta no véureho; pero la veritat es que tothom n' está enterat; que molts son las familias que s' en queixan; que son moltíssims los que van á deixarhi lo fruyt de son treball; que la ruina y 'l desespero consegüent de molts casas dona marge á escenas, que pe 'l bon nom de la població y de la autoritat exigeixen que s' acabi ab aquesta plaga. Se juga al monte, á bonas y malas, á blanchs y negres, al quinto; y lo mes trist es que apenas se'n amagan, y ho fan algunas vegadas en locals dels que no 'n dista molt l' arcalde.

Habent sigut impossible lograr que's prenguin midas per qui podria y deuria pëndrelas, he determinat ferho públich per medi de son estimat periódich, creyent que d' aquestá manera lograré ab mes facilitat que arribi la meua veu á oídos de la autoritat superior, la que no dupto procurará que cessi prompte un estat tan anómalo y tan afflictiu per la població en general y per molts familias que son víctimas de las conseqüencias que porta l' infamant vici del joch.—*Lo Corresponsal*.

Espanya.

Madrid 18. De La Correspondencia.

Lo diumenje se celebrá en Málaga una corrida de novillos. Lo qui feya de espasa fou atrapat per la fera rascantli 'ls pantalons; tocaren per la sort de banderillas y no hi hagué qui sortís á posarlas, ni qui prengués los trastos pera matar. La quadrilla per ordre de la autoritat sigué conduhida desde la plassa á la presó.

Lo públich sortí indignat de la corrida. —La casa del párroco de Santa María de

Arzuá sigué assaltada dias passats per tres homes que, fracturant la porta, se introduhiren en las habitacions y sorprengueren en sos llits al rector y á la majordona. Al donar aquesta la veu de auxili, la mataren ab dos tiros de revólver.

Lo rector lográ fugir saltant per una finesstra. Alarmada la població, acudí la guardia civil y agafaren al tres criminals.

Oficial.

Direcció de fras y festas de la Mercé.—Continuació de la suscripció pera ditas Festas.

Suma anterior. 4269 pessetas.

Jordana, Iglesias y companyia, 50 pessetas.—Lluís Vives y companyia, 50.—Joaquim Bonnin, 25.—Agustí Massana, 25.—Joan Martin, 25.—E. V. y companyia, 25.—P. Bruny, 25.—Anton Estivill, 25.—Julia Garcia, 20.—Francisco Foix, 20.—Colomina y Domínguez, 20.—Pere Tintoré, 20.—J. Roviralt y companyia, 20.—Duarri y companyia, 20.—F. M. Robert, 15.—C. Bernar-des y companyia, 15.—Emilia Boti de Aleu, 15.—Joan Morera, 15.—Lluisa Rodriguez, 10.—Sallés y Camprodon, 10.—Jaume Subiela, 10.—S. Alsina, 5.—Anton Orduña, 5.—Anton Llinás, 5.—Pau Caralt y Fes, 5.—Joseph Valls, 5.—Joseph Mestre, 3.—Francisco Soria y companyia, 3.—Ratel Vallés, 3.—Agustí Rius, 3.—Francisco Xercabins, 3.—Pau Planas, 2'50.—Faustino Garcia, 2'50.—Domingo Quiles, 2'50.—Jaume Sala, 2'50.—Joseph Castellá, 2'50.—Pere Caralt, 2'50.—F. Morlius, 2'50.—F. A., 2.—Manel Sabadell, 2.—Joan Mota, 2.—Ramon Costa, 2.—Anton Castanyé, 2.—Adelaida Guitar, 2.—Jaume Prats, 1'50.—Tomás Pujins, 1.—Joaquim Bofill, 1.—Salvio Viñet, 1.—Francisco Puigcarbó, 1.—Dolors Sabater, 1.—Joseph Foré, 1.—Maria Texidiet, 1.—Francisco Ballet, 1.—Joseph Folch, 1.—Miquel Franquet, 1.—Joseph Mnxart, 1.—Simon Presagué, 1.—Martí Maña, 1.—Anton Vidal, 1.—Ricardo Persagué, 1.—Manel Sendra, 1.—Total, 4813 pessetas.

Barcelona 18 Agost de 1880.—P. A. D. L. J. D.—Lo Vocal Secretari, Jordi Jubany.

Administració principal de correus de Barcelona.—*Lista de las cartas, impresos y mostrats detingudas en aquesta administració principal per falta de franqueix en lo dia de la fetxa.*

Senyors Sertucha y Labedon, Manila, id.—Senyors Z. Z. de Aldecoa y companyia, id.—Fray Mariano Rincon, id.—Senyors Fachausti y companyia, id.—Anton Garcia, id.—Joan Puig, idem.—Nonito Plandolit, id.—Francisco Guillen, Cavite.—Joan Fuentes, Panay.—Rafel Piquer, Bleng.—Francisco Colomé, Barcelona.—Francisco Janer, id.—Joseph Maria Benadicho, Valencia.—Felip Mampel, id.—Tomás Vallés, Hajar.—Senyors Serra y Maciá, Orán.

Barcelona 18 d' Agost de 1880.—Lo Administrador principal, Lluís María Zavaleta.

Cos de Telégrafos.—*Telégramas rebuts en lo dia de la fetxa y detinguts en dita ofissina per no trobarse á sos destinataris.*

Zafra. Mariano Aguilar, Llibertat, 21.—Aviles. Vinda Puerto, Sens senyas.—Huelva. Fulgencio Ibañez, Calders, 17, tercer.—Bilbau. Ramon Julit, Carders.—Vigo. Veisler, Dou, 2.

Barcelona 19 d' Agost de 1880.—Lo Director de la Secció, Orestes de Mora.

Defuncions.—*Desde las 12 del 18 á las 12 del 19 de Agost.*

Casats, 1.—Viudos, 1. Solters, 2.—Noys, 5.—Abortos, 1.—Casadas, 1.—Viudas, 4.—Solteras 1.—Noyas, 3.
Naixements.—Varons 6.—Donas 6.

Comercial.

PORT DE BARCELONA

Embarcacions entradas en lo dia de ahir
De Isla Cristina llaud Tres Hermanos ab botas tunyina.
De Palma y Andraitx balandra Càrmen ab garrotas.
De Terranova polacra italiana Marco Polo ab efectes.
De Hamburgo y Cádiz vapor Ulloa ab efectes.
De Seyilla y escalas vapor Guadiana ab aren-gadas.

De Aguilas goleta San Juan ab blat.
De Santander y escalas vapor Duro ab efectes.
Además 1 barco menor ab ví.

Despatxadas

Pera Segua goleta húngara Cattina en lastre.
Id. Tangarok berganti grech Fronia Couppa.
Id. Cagliari polacra italiana Toscana ab efectes.
Id. Cette vapor Correo de Cette.
Id. Ibtssa goleta Sant Antonio.
Además 9 barcos menors ab efectes.

Sortidas del 19.

Pera Cagliari polacra Italiana Cesare Augusto.
Id. id. polacra Italiana Dio-mi-vede.
Id. Montevideo goleta Italiana Nova Virginia.
Id. id. polacra goleta Valentina.
Id. Civitavechia berganti Baltasar.
Id. Bilbao vapor tercer Barreras.
Id. Orçn vapor Inglés Minerva.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COLLEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE LA PLASSA DE BARCELONA LO DIA 19 DE AGOST DE 1880.

Lóndres, 90 d. fetxa, 48'35 per 5 ptas.
Paris, 8 d. vista 5'05 p. per id.
Marsella, 8 d. vista, 5'05 p. per id.

8 DIAS VISTA.		DIAS VISTA	
Albacete.	1 1 dany.	Málaga.	172 dany'
Alcoy.	3/4 »	Madrid.	3/8 »
Alicant.	3/4 »	Murcia.	3/4 »
Almeria.	3/4 »	Orense.	1 1/8 »
Badajos.	7/8 »	Oviedo.	7/8 »
Bilbau.	3/4 »	Palma.	3/4 »
Búrgos.	1 1/8 »	Palencia.	7/8 »
Cádiz.	1/2 »	Pamplona.	3/4 »
Cartagena.	5/8 »	Reus.	1/2 »
Castelló.	3/4 »	Salamanca.	1 »
Córdoba.	1/2 »	San Sebastia.	3/4 »
Corunya.	5/8 »	Santander.	5/8 »
Figueras.	5/8 »	Santiago.	5/8 »
Girona.	5/8 »	Saragossa.	5/8 »
Granada.	5/8 »	Sevilla.	3/8 »
Hosca.	1 »	Tarragona.	3/8 »
Jeres.	5/8 »	Tortosa.	3/4 »
Lleyda.	5/8 »	Valencia.	5/8 »
Logronyo.	1 »	Valladolit.	3/4 »
Lorca.	1 »	Vigo.	5/8 »
Lugo.	1 »	Vitoria.	1 »

EFFECTES PUBLICHS.

Tit. al port. del deute cons. int. 19'85 d. 19'87 1/2 p.
Id. id. exterior em. tot. 20'55 d. 20'65 p.
Id. id. amortisable interior, 39'75 d. 39'50 p.
Ob. pera sub. á fer-car. de totas em. 40'25 d. 40'35 p.
Id. del Banch y del Tresor, serie int. 100' d. 100'25 p.
Id. id. exterior, 100' d. 100'50 p.
Id. Tresor sobre prod. de Aduanas, 99'25 d. 99'50 p.
Id. del Tresor Isla de Cuba 92'50 d. 92'60 p.
Bonos del Tresor 1.ª y 2.ª serie 98'50 d. 98'75 p.
Accions del Banch hispano colonial, 134' d. 134'25 p.

ACCIONS.

Banch de Barcelona, 145' d. 'p.
Societat Catalana General de Crèdit, 184' d. 184'50 p.
Societat de Crèdit Mercantil, 38'75 d. 39' p.
Real Comp. de Canalisació del Ebro, 12'90 d. 13' p.
Ferro-carril de B á Fransa, 119'15 d. 119'50 d.
Id. Tarrag. á Martorell y Barcelona, 198' d. 199' p.
Id. Nort d' Espanya, 70'50 d. 70'65 p.
Id. Alm á Val y Tarragona 130 p. 131' d.
Id. Medina del Campo á Samora y de Orense á Vigo 66' d. 66'25 p.

OBLIGACIONS.

Emprèstit Municipal, 100' d. 100'50 p.
Ferro-carril de Barc. á Saragossa, 107'50 d. 108' p.
Fer-car. Tarrag. á Barc. y Fransa, 105' d. 105'50 p.
Id. Tarragona á Martorell y Barcelona y de Barcelona á Girona, 101'75 d. 102' p.
Id. Barc. á Fransa per Figueras 61'50 d. 61'75 p.
Id. Minas S. Joan de las Abadessas, 92'15 d. 92'35 p.
Id. Grau de Valencia á Almansa, 48'90 d. 49' p.
Aguas subterráneas del Llobregat, 85' d. 86' p.
Tranvia de Barcelona á Sarriá, 94'25 d. 94'50 p

COTISACIÓ oficial de las Bolsas de Madrid, Paris y Lóndres, del dia 19 d' Agost de 1880.

Madrid. Renta perpet. int. al 3 p. % 19'90
» ext. al 3 p. % 20'50
Deuda amort. ab interés de 2 p. % int. 39'70
Bonos del Tresor de 2,000 rals. 98'90
d. generals per ferro-carrils. 40'70
TELEGRAMAS particulars de las Bolsas de Madrid, Paris y Lóndres.
Madrid.—Consolidat interior. 19'90
Subvencions. 40'75
» Amortisable. 39'65
» Bonos. 98'90
Paris.—Consolidat interior. 18'43

BOLSÍ. (Segons nota de la casa Espinack).—A las deu de la nit quedava lo Consolidat á 19'87 y 1/2 diner y 19'90 paper. Sens operacions.

SECCIÓ DE ANUNCIS



Es innegable que 'ls nombrosos é importants resultats que de la ESSENCIA DE SARSA se obtenen com atemperant y depuratiu, han de esser, si cab, mes promptes y eficassos quant en sa preparació s' han empleat los millors y mes moderns aparatos que recomana la ciencia. Al recomenar, donchs, nostra

ESSENCIA

DE

Zarzaparrilla--Vehil.

ho fem segurs de sa inmillorab'e preparació y de que 'l pacient ha de trobar en ella remey á las enfermetats herpéticas, reumatismes, escrófulas, tumors, escorbut, y enfermetats de las vias urinarias.

De venda en la farmacia de son autor, Vidrieria, 2 y 4, Barcelona, y en las principals d' Espanya, América y Portugal.

PARQUE DE LA MONTANYA.

Grant Hotel y Café-Restaurant situat en lo passeig de Sarriá á Sant Gervasi, lo millor siti escullit per distingits metjes pera restablir la salu ; aigües inmillorables, segons certificacions de químichs competents, vents puríssims, vistas magníficas, situació 150 metros sobre 'l nivell del mar, habitacions amobladas ab elegancia y al alcans de totas las fortunas, menjars á totas horas y de diferents preus; hi ha taula rodona y se serveix també á la carta. — S' admeten encárrechs pera grans dinars ó banquets.

SÍFILIS

Bastarán duas ó tres ampollas del ROB DEPURATIU de BOCHET pera sa curació radical.—Ampolla 12 rats.—Consultas gratis. Tapineria, 30, farmacia.

VENÉREO

FERRO DIALISAT CASES.

Recomenat per la classe médica contra la anemia, clorosis, estenuació, debilitat, leucorrea, etc., Aventatja 'ls demés preparats de ferro per no tenii olor, sabor ni ennegrir jamay las dents, essent tolerat per los estómachs mes delicats. Reemplassa ab ventatja al Ferro Bravais.

Al per major, Farmácia de Aviñó y Cases, plassa de la Llana, 11.—Barcelona: Al detall en quasi totas las farmácias.—Preu 3 pessetas pot.

Enfermetats de la

MATRIS

Provinentas del embrás, part, abort.—Tractadas per VIDAL SOLARES, doctor en Medicina y Cirujía de las facultats de Madrid y Paris.—Especialista en las referidas atecciones y antich metje estern per oposició dels següents Hospitals de Paris: Pitié, dedicat al tractament de las enfermetats de la matris Enfants Malades, ó assilo de noys malalts, y Des Cliniques, dedicat á las donas embarassadas y paridas.

Cárme, 3, principal.—Reb de 2 á 4.—Los dias festius de 9 á 11 del demati.

LAMPISTERÍA

DE

FRANCISCO CANIBELL

Se construeixen y adoban tota mena d' aparatos de gas.

CARRER DE LA PALLA, 9.

S' admeten anúncis mortuoris á preus convencionals per aquest «Diari». Hi ha una vinyeta especial pera 'ls que 'n vulgan.



ENTERROS, FUNERALS Y ANIVERSARIS

ANUNCIATS PER AVUY 20.

Don Jaime Vidal y Caldas.—Funeral y missas á las 10 matí, en la parroquia de Jesus (Gracia).

Don Pere Falqués Saldoni.—Funeral á las 9 matí, en la parroquial iglesia de Sant Andreu de Palomar.

Don Joseph de Manjarrés y de Botarull.—Missas de cos present á dos quarts de 9 matí; en Santa Mónica, y desd' allí al Cementiri. Casa mortuoria, carrer Nou, 25, tercer.

Donya Joaquina Ros y Roura.—Ofici de cos present á dos quarts de 9 matí; en Santa Agna y desd' allí al Cementiri. Casa mortuoria, Argenteria, 27.

MORENAS.

Se curan radicalment per rebel·las que sian á tot altre medicament, ab la pomada «Rite» basta un sol pot per curarlas.

Se ven en Reus, en casa D. Tomás Rite, carrer de Sant Pere Alcántara, número 36, y s' envia franch de ports remittint son import en llibranza del giro mútuo.

Preu d' un pot, 5 pessetas.

PÉRDUA.

Lo diumenje, dia 15 del corrent, á prop las nou de la nit se li estraviá á son duenyó, en Gracia, per lo carrer de la Llibertat ó contiguas, un gós perdiguer. blanch ab tacas rojas.

La persona que lo hagués trobat y se serveixi retornarlo á son duenyó, que viu en Gracia, carrer de la Encarnacion número 8, pis primer, será gratificada ademés de agrahirli molt.

BRIANS.

Se curan radicalment per crónichs que sian. CARRER DEL PI, 14, 3.er, PORTA 2.^a

GRAN FÁBRICA y depósit de buatas: preus sumament módichs. Carrer Basea, núm. 44, primer. Maria Torns y fill, Barcelona.

VENDA

Se ven una prempsa, ab cargol de fusta, per un preu sumament módich. Carrer Nou de la Rambla número 69, interior. (Taller de Tintoreria.)

DIARI CATALÀ

Suspès per sentència del Tribunal d'Imprenta, tornarà á apareixer lo dia 29 del present mes.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

En Barcelona 5 rals al mes. Fora, trimestre, 20 rals.

Redacció y Administració, carrer de Fernando, 32, primer, ahont s'admeten suscripcions y anuncis.

TELEGRAMAS.

Exterior.

Darrers telégramas dels diaris estrangers.

Agitació en Rumania.—La inquietud que s'experimenta en aqueix principat es general puig se tem una nova ocupació russa, basant-se aquest temor en un cos d'exèrcit de 45000 homes que está concentrant en Beuder y en los preparatius que indican la proximitat d'una campanya.

Per altra part, los comités búlgaros no's contentan demanant la reunió de la Rumelia oriental, sino que volen tornar á apoderarse de la Dobrudja. Sas foras han sigut exageradas, ja que sols tenen milicias mal organizadas y armas molt dolentas.

Temors d'Austria.—En Austria també hi cundeix la alarma contribuïnti las notícias que d'Orient se reben. Allí's te per segú que la Russia vol reanudar las sevas campanyas contra Turquia, suposantse que conta ab la connivencia de la Inglaterra y en la convicció de que, mentres visca l'emperador Guillem, la Alemania no s'oposará á sos intents.

Aixó ha obligat al govern austriach á que manifestés al príncep Cárlos de Rumania que no podia continuar mes temps la política d'equilibri que fins ara havia seguit, debentse decidir per una de las duas nacions, ó per Austria ó per Russia.

Desordres en Irlanda.—M. Forster en la Cámara dels Communs, ha vivament censurat lo discurs que en la reunió de Kildare pronunciá l'diputat irlandés M. Dillon, en atenció á que sas paraulas tendian á excitar al poble irlandés á violar la lley. Afegeix que té notícias de desordres ocorreguts en Dunganar, habent sigut molt serios, puig se dispararen molts tiros y's feriren á diferents individus de policia.

Telégramas particulars

Madrid 19, á las 1'15 matinalada.—La *Gaceta* publica un real decret decidint á favor de la administració una competencia promoguda entre'l governador de Tarragona y'l jutje de primera instancia del Vendrell, y una real órdre promovent al empleo d'inspector de sanitat de l'Armada á don Félix Echaz.

Bolsí.—Consolidat, 19'85.

Madrid 19, á las 11 matí.—*El Liberal* nega que existeixin desidencias entre 'ls senyors Ruiz Zorrilla y Martos.

Hi ha hagut un xoch de trens entre un de viatjers y altre de mercancias en las inmediacions de Vilches, resultant varios ferits graves, molts wagons destrossats y altre incendi.

Ha sigut executat 'l'reo de Riaza.

Madrid 19, á las 5'45 tarde.—Los periódichs continuan ocupantse de la conferencia que 'ls individuos del directori celebran en San Sebastián.

La renuncia que ha presentat lo bisbe de Victoria's funda en que essent ell adicte á la monarquia de don Alfonso, se sent impotent pera dominar las corrents carlistas que imperan en lo clero de sa diócesis.

Bolsa.—Consolidat, 19'90.—Bonos, 98'90.—Subvencions, 40'70.

Madrid 19, á las 6'15 tarde.—Lo Consell de ministros que se ha celebrat baix la presidencia del Rey, se ha ocupat de la concessió de varios ascensos militars; de la reorganización del regiment de Mallorca, dels llicenciaments que van á verificarse en lo exèrcit de Cuba en vista de haberse acabat la guerra en aquella Antilla; del aspecte que presentan als partits ab motiu de las eleccions de la reunió dels gefes fusionistas en Sant Sebastian, y de algun assumpto diplomátich. Res se ha tractat referent al decret del ceremonial.

Madrid 19, á las 6'45 tarde.—Ha ocorregut un xoch entre dos trens en Andalussia, resultant dos ferits graves y pérduas de consideració en lo material. Los toros que portaba un dels trens escaparen, augmentant la confusió.

Ha sigut posat en capella un reo en Marchena.

Madrid 19, á las 9'20 nit.—Los duchs de la Torre y de Fernan Nuñez, lo comte de Cheste y'l general Rubalcaba, se excusan de assistir al regi part.

La reyna donya Isabel vindrá en Setembre.

Son inexactas las notícias que publica *El Liberal* d'avuy referents al Directori fusionista.

El Fénix y *La Fé* están decidits á retxassar la jefatura del senyor Nocedal.

Madrid 19, á las 9'30 nit.—La filoxera ha invadit sis partits de Málaga.

Se diu que ha mort repentament en Paris la célebre cantant Cristina Nilson.

Paris 19.—(Per lo cable).—Lo *Temps* posa de relieu las ventatjas que resultarán pera Fransa de la concessió que acaba de fer al govern francés lo Bey de Túnez.

Lo prefecte de Gers portará als tribunals á Mr. de Cassagnac, ab motiu de las paraulas que aquest pronunciá ahir en la sessió celebrada per lo Consell general.

Un telégrama de Buenos-Aires anuncia que lo Congrés ha retxassat definitivament la di-

missió que havia presentat lo president Avellaneda, lo qual, per consecuencia d'aquella resolució, continuarà exercint los seus poders fins que termini lo seu periodo constitucional.

Marsella 19, á las 11'35 nit.—(Per lo cable).—Han entrat los vapors «Extremadura» y «Niemen.»

BUTLLETI METEOROLOGICH

DEL DIA D'AHIR.

(*Servey especial de LA VEU DE CATALUNYA*)

Barómetro reduhit á 0 graus á las 9 matí.	26.2
Termometro cent. á las 9 matí.	82.5
Humitat relativa á las 9 matí.	21.0
Tensió del vapor d'aygua á las 9 matí.	28.6
Temperatura máxima á l'ombra durant as 24 horas anteriors.	22.6
Temperatura mínima á l'ombra durant las 24 horas anteriors.	41.1
ermometro á { Mxima.	21.9
Tol y Serena. { Minima.	
Vent dominant.— Llavetx 1.	
Estat del Cel, 10.	

NOTAS. Los núvols pendrán la denominació de *Ci-Cirrus* los que afectan la forma del filaments ó coto fluix; *St-Stratus* los que tenen la forma de barras ó faixas; *Cu-Cumulus* los que tenen la forma de torras baixas de coto ó grans aglomeracions, y *Ni-Nimbus* quant 'l núvol es de una mateixa tinta negra ó cendrosa, es á dir: los núvols de pluja y vent. Las diferents formas combinadas, se denominan respectivament: *Ci-St, St-Ci, Ci-Cu, Cu-Ci, St-Cu, y Cu-St.*

BUTLLETI ASTRONÓMICH

per I. Martí y Turró. 20 Agost 1880.

PLANETAS	SOL.	Lluna.	Mercuri.	Venus.
al				
MERIDIÀ	12h 03' T	12h 0' N	10h 54' T	0h 44' T
Marte.	Júpiter.	Saturno.	Urano.	Neptuno
1h 24' T	3h 17' M	3h 56' M	0h 46' T	4h 54' M

ESTRELLAS	Polar.	Aldebará	Cabra.	Rigel.
al				
MERIDIÀ	3h 21' M	6h 36' M	7h 14' M	7h 15' M
Bertelgeuse.	Sirius.	Castor.	Procyon.	Régulus.
7h 55' M	8h 46' M	9h 33' M	9h 50' T	0h 18' T
Espiga.	Arturo.	Ant res.	Wega.	Altair.
3h 35' T	4h 27' T	6h 39' T	8h 49' T	10h 01, N

Imprenta de «La Renaixensa», Xuclá, 13.